

svetovalec je g. A. Jan, oba prava narodnjaka, ves drugi odbor je sestavljen iz pravih konservativnih mož. Toraj je nam upati boljše prihodnosti, da bi se vendar ne gospodarilo rakovo pot. Strašno togoto in nevoljo napravila je ta volitev vsemu prejšnjemu občinskemu odboru, posebno g. županu, jegovemu prvemu svetovalcu in nekej drugej veljavnejšoj osebi, vsi ti se tako jezijo, da bi skoro ob pamet prišli, ker so propadli pri volitvi, akoravno si je g. župan še to čast prisvojil, da je sam sebe volil, pa vendar zastoj. Eden pa izmed volilcev, tudi jegov prijatelj, je svojo kapo metal po mizi rekoč: „vselej še je moja beseda kaj veljala.“ No, takrat ni našla stare veljave. Novi odborniki so najbolj željni pregledati srenjske račune. Vse dosedanje upiranje ne pomaga nič.

Eden izmed srenjčanov.

Iz Svičine. (Vel. č. g. Aleksander Setznagel častni srenjčan). Ob času farnega oskrbnništva pret. l. so velečestiti gospod Aleksander Setznagel, opat sv. Lambrehta na gornjem Štirskem, ob nedeljah in praznikih, ko ni bilo več tamkaj g. kaplana, z veliko radostjo ob šestih na prošjo farnega oskrbnika večkrat meševali. Ko so Svičinci zagledali visokovrednega častitega 78. let starega še čvrstega opata k altarju priti, so jim nehoté solze prisilile iz očes zaradi ponižnosti in ljubeznjivosti, koje so jim s tem dokazali. Bili so 23 let oskrbnik Lambreških posestev v Svičini, katera jim je po lastni izjavi postala druga domovina in zato so tudi iz ljubezni do Svičincev farnega oskrbnika željo dopolnili. Za toliko ljubezen se niso znali Svičinski posestniki drugače hvaležni skazati, kakor s tem, da so obče spoštovanemu velečestitemu gospodu opatu sledečo diplomu poslali: Častna diploma visokovrednega častno rojenega gospoda gospoda Aleksandra Setznagel, infuliranega opata visokovrednega Benediktinskega samostana sv. Lamberta na Gornjem Štirskem, konzistorijalnega svetovaleca Sekovske in Lavantinske škofije. Gledé mnogovrstnega in zdatnega delovanja, katero ste Visokorojeni, visokovredni gospod prelat! ob času mnogoletne navzočnosti v naši sredini, kot moder svetovalec v javnih in zasebnih zadevah, kot marljivi sodelovalec k hasku srenj, kot mili podpiratelj in prijatelj tukajšnjih duhovnikov, in blagodušni pomočnik šolske mladine, kakor tudi silo trpečih tukajšnjega prebivalstva skazali, si štejejo ponižno podpisani v posebno veselje Vas, visokovredni gospod prelat, s sklepom 20. novembra 1879 za častnega uda srenj: Svičine, Plača, Slatine, Špičnika in Vrteča izvoliti z najponižnejšo prošnjo, to kot dokaz naše hvaležnosti, najizvrstnejšega češčenja in spoštovanja sprejeti.

Srenja Svičina: Frane Ferline sr. predstojnik. Anton Hernet sr. svetov., Matevž Brezner sr. svet. Srenja Plač: Andrej Kremavc sr. predst., J. Menhard sr. svet., Frane Brezner sr. svet. Srenja Slatina: Jurij Černe sr. predstojnik, Jaka Jakope sr.

svetovalec, Boštjan Jost sr. svet. Srenja Špičnik: Jaka Kaube sr. predstojnik, Jurij Pec sr. svetov., Matija Štindl sr. svet. Srenja Vrteč: Miha Lorber sr. predstojnik, Janez Rat sr. svetovalec, Jurij Šerbinek srenjski svetovalec. Srčna želja vseh je, da še nam Gospod Bog tako ljubeznjivega gospoda mnoga leta pri najboljšem zdravju ohrani.

J. Ž.

Iz Slovenskih goric. Dovolji zopet preljudi „Slov. Gosp.“ prostorček kmetskemu mladenču, da naznani nekatere vrstice v listu. Trda zima, ki pri nas precej hudo pritiska, nam ne obeta nič kaj prida. Že lauski november bil je precej mrzel, kakor sicer navadno ni. Mesenca decembra imeli smo tolik mrz, da nam je po kleteh veliko škode napravil. December bil je res strašen konec sedemdesetnicam. Zimine še precej dobro kažejo. Bog nam jih ohrani! Naj se ne uresniči pregovor, ki pravi: kedar saninec dolgo gre, se po malem kruh jé. Jeseni pretila nam je živinska kuga, zato se nam je jesenska paša ustavila, a druga hujšega ni bilo. Hvala Bogu. Govori se, da 1880 bode dobro vinsko leto. Ako je res, da vsako 23. leto je dobra vinska letina, je to verjetno, ker dobro vinsko leto bilo je 1857. Mrz decembra škodil je tudi nekoliko sadnemu drevju. Več so trpele hruške, kakor jable. Tudi črešnje so nekoliko poškodovane. Bog ne daj, da bi letos zopet drevesa stale prazna, kakor pretečeno leto; bila bi za nas huda šiba božja. Bog nam daj boljših osemdesetnic.

F. F.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. V državnem zboru pride sedaj mnogo najvažnejših postav v končno obravnavo, ker so razni odbori svoje delo izvršili. Ako bo večina konservativno-narodna lepo stanovitna, tedaj bo kmalu odpravljeno od liberalcev uvedeno posilno legaliziranje, uvedena bo nova in boljša obrtnijska postava, odušna postava, dalje postava zoper ponarejanje vina, postava, po kateri bodo za vojake nesposobni nekaj malega morali plačevati, kateri denar pride v posebno blagajnico, iz katere se bode podpora delila ženam, otrokom in sploh zapuščenim osebam vojakov, ki bodo morali iti na vojsko; gruntni davek bo tako uravnan, da bo se po novem načinu začel računati od 1. jan. 1881 naprej, vendar tako, da bode vsak kmet zamogel do tiste dobe pritožiti se pri deželnej komisiji za pritožbe (reklamacije). Postava o bosenskej upravi je pa uže sprejeta tako, kakor od ogerskega državnega zbora. Glasoviti Ofenheim uvidevši, da bi bila njegova volitev zaradi kupovanja glasov ovržena, odložil je sam rad poslanstvo, preda je umazana reč prišla v javno obravnavo; to je tudi od njega bilo najpametnejše. Siromakom v Galiciji dovolilo je se 1/2 milijona brezobrestnega posojila iz državne blagajnice. — Grof Taaffe je baje hotel dva konservativca poklicati

v ministerstvo, toda vse odložil, ker so žugali odstopiti Stremajer, Horst in Weidenheim. No, ko bi le hoteli brž odstopiti, večina narodov, večina davkeplačilcev bi se gotovo ne jokala. — Baron Hübnér je v delegacijah omenil, da je Bismark po francoskeji vojski hotel pograbití polovico Avstrije; dalje svetoval je baron Hübnér, naj se Avstrija poskusi porazumiti z Rusijo, da ne pride z ruskim narodom v boj; judovsko-nemške in liberalne liste so te pametne besede tako ugriznile, da te od Angležev in Bismarka podmitane duše kar rohinjo in se penijo same jeze! To je gotovo pomenljiva prikazen v Avstriji! — Jako osupnila je svet novica, da bodo okoli cesarskega mesta Dunaja začeli navažati nasipe in delati šance, da bo Dunaj velikanska trdnjava, kakor Pariz ali Rim. Pravijo, da je to potrebno, ker je sedaj naša vojska slabša od nemške! — Nemško-pemski poslanci so skovarili spomenico proti tirjatvam Čehov in jo hočejo cesarju predložiti. — V Saleburgu je pogorel tamošnji veliki kolodvor. — Cesarica je odpotovala v Irlandijo na lov; cesarjevič Rudolf pa gre v Draždane; pravijo zato, da si ondi izbere saksosko princesinjo za nevesto, ki bi utegnila toraj kedaj biti naša cesarica. — V ogerskem državnem zboru je poslanec Istoczy zopet tirjal, naj bi se vsi židovi ali Judje iztirali iz dežele, ker so ti za vse Oggersko največja nesreča. — V Zagrebu so dijaki magjaroljubivim poslancem šipe na oknih vabili. —

Vnanje države. Papež Leon XIII. baje zadnji čas bolehalo, siromakom Ircem so poslali 10.000 lir. — Italijanska vlada rovlje v Albaniji, katero želi Turkom vzeti in za sebe pograbití. Sploh Italijani mislijo na boj; te dni je nemški cesarjevič prišel v Italijo potem ko se je bil dolgo posvetoval z Bismarkom in starim Viljelmom. Tajiti se tudi ne da več, da se po zgledu Nemčije na nos na vrat orožajo Francozi, Belgijani, Holandčanje, Švicarji, Švedí in Rusi; dolgo orožja ne bodo mirno nosili. Zima je pa po vsej Evropi silna, celo sred Italije zmrznilo je Perugijsko jezero. — Neprijazna proti nam pokazala je se Italija, ker je colnino na naše železo pozvišalo od 4 do 10 frankov. — Ruska carica vrnila je se iz Francoskega domov. V Peterburgu so več Nemcev zasačili, ki so nihilistom tiskali na skrivnem rovarske liste. — Katoličani v Severnej Ameriki pobirajo za uboge Irce, v New-Yorku nabrali so 25.000 dolarjev. — V Marokanskem v Afriki so mohamedani vzdignili se zoper oderuške Jude in jih mnogo ubili.

Za poduk in kratek čas.

Kruci na Slov. Štajerskem.

(Spominki iz domače zgodovine.)

II. Po slavni zmagi, ki so jo krščanski junaki dne 12. septembra l. 1683 pred Dunajem

črez krutega Turka pridobili, imeli so tudi naši kraji pred ogerskimi puntarji nekoliko časa mir; kajti Tököly se je s svojimi trumami pomaknil na zgornjo Oggersko, kder ga je dne 17. septembra l. 1664 general Schulz precej potolkel in mu več trdnjav vzal. Tudi novi veliki vezir Ibrahim-satan imenovan — (prejšnjemu je bila glava odsekana zavolj zgube pred Dunajem). — Tököly-ju že več časa ni prav zaupal ter ga je hotel odstraniti. Povabil ga je torej k sebi in kralj Krucev je bil v železje zakovan in je moral v Drenopolje. Brez dvoma bi bil tam umorjen, pa nek krščanski junak je njegovemu nasprotniku, divjemu Ibrahimu, kmalu potem v krvavem boju glavo odsekal, in Tököly se je vrnil nazaj na zgornjo Oggersko ter začel s svojimi trumami zopet okoli razbijati in ropati. Tudi v Ljutomerske kraje je l. 1685 nek Pelhazy, Tököly-jev privrženec, z nekterimi Kruci zopet prirazbijal, si okoli sv. Križa po Murskem polji raznoterega blaga naropal, nekatere hiše vžgal in se potem tako naglo, kakor je prišel, zopet črez Muro na Oggersko vrnil. Pri tej priliki je lastnik Braneka in Ljutomerskega grada: Tomaž baron Mauerburg, ko je z nekterimi pogumnimi možaki trumo Krucev proti Muri podil, uplenil med drugim tudi petletnega turškega otroka, sina Ibrahimovega, bivšega paše v Budi. Ko je namreč razkačeni Kara Mustafa na svojem pobegu izpred Dunaja v Gjurovem dal Ibrahima grozovitno vmeriti,¹⁾ je mati, neka Dinva iz Bude, z malim otrokom ubežala k Tököly-ju in njegove trume so malega Turčina na Štajersko seboj vzele. Ta otrok je bil dne 8. junija l. 1687 pri sv. Miklavžu v Ljutomerskih gorinah od takratnega župnika Mihala Žagerja slovesno krščen in je dobil ime Franc Karl.²⁾ Boter mu je bil Ivan Jožef baron Mauerburg, brat zgoraj imenovanega Tomaža, ki je poleti živel večidel pri svojem velikem vinogradu v Zasavcu in je otroka odgojeval. Kaj je iz malega Turčina postalo, ni znano. Njegov odgojitelj in boter je dne 10. sušca l. 1719 umrl 60 let star in je pri Minoritih v Ptuju pokopan.³⁾

Nekaj časa še je Tököly po Oggerskem rogovilil, toda njegove trume, od cesarske armade vedno nadlegovane, so se manjšale od dneva do dneva. Dne 19. prosinca l. 1688 morala se je tudi njegova najmočnejša trdnjava Munkacz vdati, katero je njegova supruga Helena Zrinska dve leti junško branila. Med raznimi dragocenosti, ki jih je cesarska armada tukaj uplenila, bila je tudi krona kralja Krucev. Podobna je dragonerskeji čeladi. Spodnji del je vijolične barve in obrobjen štiri prste na široko s čistim zlatom; zgornji del je pa obokast in bel, s platnom obšit in kinčan z velikim dragocenim kamnom.⁴⁾ Kralj Krucev je prišel ob svojo krono, zato pa ga je turški veliki

¹⁾ Dr. J. B. Weiss, Weltgeschichte V. 925.

²⁾ Krstna knjiga fare sv. Miklavža.

³⁾ Sim. Povoden Rokopis.

⁴⁾ Hammer VI. 507.